

Lena Burman Johansson
Chef nämndkontor social
08 560 39 212
Lena.BurmanJohansson@ekero.se

Den interna kontrollen 2015 - Socialnämnden

Dnr SN14/126-007

Socialnämndens uppdrag

Socialnämnden har Kommunfullmäktiges uppdrag att fullgöra kommunens uppgifter vad avser individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning. Uppdraget styrs av reglemente, mål, riktlinjer samt av lagstiftning.

Socialnämnden ansvarar för myndighetsutövning med utgångspunkt från lagstiftningen. I sin roll som beställarnämnd tecknar nämnden avtal och överenskommelser med utförare för utförande av tjänster.

Nämnden har att fastställa mål och riktlinjer för verksamheten, utarbeta förslag till budget inom anvisade ramar, besluta om långsiktig verksamhetsutveckling samt säkerställa att verksamheten har en god kvalitet.

Kvalitetssäkring

Socialnämndens uppdrag och ansvar för kvalitetssäkring och intern kontroll regleras bl a i Socialtjänstlagen och Kommunallagen.

Kommunallagen 6 kap § 7 som avser ”nämndernas ansvar för verksamheten” reglerar att nämnderna ska ”..se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt”. Den interna kontrollen ska säkerställa att verksamheten bedrivs säkert och med hög effektivitet inom lagstiftning och i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.

Socialnämnden har fastställt ledningssystem för kvalitet. Ledningssystemet beskriver bl a former för uppföljning och kontroll av mål och verksamhetsplanering, ekonomi och kvalitet. Utifrån en bedömning av risk och väsentlighet fastställs årligen en internkontrollplan för kontroller av processer och rutiner. Arbetet med 2015 års internkontrollplan har sin

utgångspunkt från det av Kommunfullmäktige fastställda reglementet för intern kontroll i Ekerö kommun (KFS 01:7).

Revisionens granskning av den interna kontrollen 2013

Revisionen genomför varje år granskning av den interna kontrollen hos Kommunstyrelsen och nämnderna. Granskningen 2013 syftade till att översiktligt bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig och sker utifrån ett perspektiv där såväl styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, system för intern kontroll samt nämndernas ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat 2013 innefattas. Under 2013 var målområdet service och tillgänglighet i särskilt fokus. För Socialnämnden följdes särskilt utvecklingen av boendestöd upp.

Av revisionens granskning av den interna kontrollen 2013 framkommer vad avser Socialnämnden följande;

Socialnämnden redovisar negativ avvikelse jämfört budget och uppnår inte ett ekonomiskt resultat som överensstämmer med Kommunfullmäktiges mål.

Nämnden har under året arbetat för att öka samsynen och tydligheten i ledningssystemet för kvalitet med särskilt fokus på ”styrprocessen”.

Specifik granskning har gjorts vad gäller boendestödet. Revisionens bedömning är att Socialnämndens egen uppföljning av boendestödet tillsammans med efterföljande åtgärder i allt väsentligt ger förutsättningar för att ytterligare utveckla och följa verksamheten. Revisionen konstaterar att nämnden uppmärksammat vikten av vägledning till handläggare för att avgöra vilka behov som kan tillgodoses genom boendestöd i förhållande till övriga insatser. Likaså är det avgörande att en genomförandeplan upprättas som regelbundet följs upp.

Revisionen bedömer att Socialnämnden vid bedömning av måluppfyllelse redovisat beskrivning av mål, händelser och aktiviteter i riktning mot målet samt en tydlig bedömning av måluppfyllelsen.

Socialnämnden har internkontrollplan som är tydligt kopplad till risk- och väsentlighetsanalys.

Revisionens särskilda granskningsområden 2014

Revisionen har inte genomfört några särskilda granskningar inom Socialnämndens områden 2014.

Den interna kontrollen 2015 - Risk och väsentlighet

Mål och verksamhetsplanering

Former för uppföljning och kontroll

Risk inom området ”mål och verksamhetsplanering” kan vara att verksamhetsutveckling inte sker som planerat och/eller att utveckling inte sker i riktning mot fastställda mål.

I verksamhetsredovisningarna (per mars och augusti) redovisas pågående verksamhetsutveckling i riktning mot målen. Bedömning av måluppfyllelse vilken inkluderar riskbedömning görs i verksamhetsredovisningen och efter årets slut i verksamhetsberättelsen. Uppföljning av mål sker genom indikatorer. Uppföljning av verksamhetsplanen sker efter årets slut. Större pågående projekt och utvecklingsaktiviteter av särskild vikt rapporteras i separata ärenden till Socialnämnden.

Nuläge

I verksamhetsredovisningen per augusti bedömdes måluppfyllelsen för samtliga sex mål i en fyragradig skala¹ till *nivå 2* ”*Inte helt uppnått, är på väg*”.

Ett stort antal aktiviteter pågår i riktning mot målen. Ett urval av pågående och planerade aktiviteter och pågående åtgärder redovisas i verksamhetsredovisningarna. Trots en mängd aktiviteter under 2014 är bedömningen av måluppfyllelsen jämfört med föregående år oförändrad. Detta då målens karaktär som inriktnings-/strävansmål ställer krav på en mycket hög kvalitetsnivå/ uppnåendegrad för att kunna betraktas som helt uppfyllda.

Större pågående projekt eller prioriterade utvecklings-/fokusområden har under året rapporterats separat till nämnden. Några av dessa redovisningar har varit ”åtgärds-/utvecklingsplan”, ”nytt särskilt boende i Stenhamra” och ”ny gruppboende i Skärvik/Roshagen”.

¹ 1)Uppnått, 2) Inte helt uppnått, år på väg, 3). Ej uppnått, men påbörjat, 4. Ej uppnått/Ej startat

Bedömning

Tillräckliga strukturer för löpande uppföljning av mål och verksamhetsplanering bedöms finnas, allt inom ramen för Ekerö kommuns styrsystem och Socialnämndens ledningssystem. Större pågående projekt och fokus-/utvecklingsområden av särskild vikt avrapporteras därutöver som separata ärenden till Socialnämnden.

Med utgångspunkt från en bedömning av risk och väsentlighet bedöms ytterligare former för uppföljningar eller kontroller därutöver inte vara motiverade 2015.

Ekonomi

Former för uppföljning och kontroll

Risk att inte hålla budget kan kopplas till oförutsedda medborgarbehov, att beslutade kostnadsreduceringar inte ger effekt eller att beslutade investeringar blir dyrare än planerat.

Månadsvis uppföljning av ekonomi sker med redovisning av utfall och bedömning av resultatindikation för helåret. Vid två tillfällen (per mars och augusti) görs verksamhetsredovisningar vilka innehåller ekonomiskt utfall för perioden och ekonomisk prognos för helåret.

Verksamhetsredovisningarna innefattar både drift- och investeringsbudget. Redovisning sker av volymer och nyckeltal.

Därutöver redovisas områden som är särskilt exponerade för volymrisk månadsvis till Socialnämnden i separata uppföljningar. Under innevarande år har dessa månadsvisa rapporter avsett bl a beviljade platser i särskilt boende, volymredovisning hemtjänst och köp av platser inom individ- och familjeomsorgen.

Nuläge

Socialnämnden prognostiserar för 2014 ett positivt resultat till följd av lägre volymutfall för framförallt hemtjänst och dygnetruntinsatser för barn, unga och vuxna.

Återkommande redovisningar om vidtagna och planerade åtgärder med kostnadspåverkan har under året redovisats till Socialnämnden i utvecklings- och åtgärdsplan.

Kostnaderna för äldreomsorg har i flera år varit högre än den förväntade kostnaden enligt kostnadsutjämnningen i den kommunalekonomiska utjämnningen, den s k standardkostnaden. Analyser av kostnadsavvikelsen har genomförts. Förändringar i systemet för kommunalekonomiska utjämnningen har bedömts medföra att avvikelsen kommer att minska fr o m 2014. Effekten av förändringen kommer att följas av Socialnämnden.

Bedömning

Strukturer för löpande uppföljning av volym- och prisförändringar med ekonomiska konsekvenser finns inom ramen för Ekerö kommuns styrsystem/Socialnämndens ledningssystem.

Löpande ekonomisk uppföljning månadsvis inklusive uppföljning av volymer ger tidigt underlag för vid behov fördjupad analys av specifika områden. Vid behov fattar Socialnämnden beslut om fördjupad uppföljning och åtgärder.

Med utgångspunkt från en bedömning av risk och väsentlighet bedöms ytterligare uppföljningar eller kontroller 2015 därutöver inte vara motiverade.

Kvalitet

Former för uppföljning och kontroll

Risk kopplade till kvalitetsområdet kan vara att myndighetsutövning i enskilda ärenden inte följer lagstiftning, riktlinjer och rutiner. Det kan också vara att den enskildes beslut inte verkställs inom skälig tid. I övrigt kan det avse brister i tjänsternas kvalitet i utförarverksamheterna.

Uppföljning i myndighetsutövningen sker genom löpande och genom stickprovskontroller att dokumentation, utredning och beslut följer fastställda kriterier och riktlinjer. Uppföljning av verkställigheten av beslut sker genom löpande avvikelserapportering enligt fastställd rutin en gång per kvartal. Uppföljningen av att den enskilde får sina behov tillgodosedda sker genom handläggarnas uppföljning av insatsen, bl a genomförande-/vård-/behandlingsplaner.

Genom verksamhets-/avtalsuppföljning sker uppföljning av att tjänsternas utförande i verksamheten lever upp till avtalsreglerade krav, att utföraren har arbetsätt och rutiner som säkrar en god kvalitet samt att verksamheten som helhet har en god kvalitet.

Nuläge

Socialtjänsten har infört av ett nytt verksamhetsystem bl a i syfte att öka rättssäkerheten i myndighetsutövningen. Systemet används inom alla delar av socialkontorets myndighetsutövning och hos vissa utförare. Under 2015 kommer fler utförare att kopplas på vilket kommer att bidra till en mer effektiv arbetsprocess mellan beställare och utförare.

Uppföljning av biståndsbeslut sker minst en gång per år.

Internkontrollplanen för 2014 har innehållit kontroll av sex processer – utredningstider för barn och unga, egenavgifter, köp av externa platser, hemtjänst, genomförandeplan boendestöd samt representation, kurser/konferenser/uppvaktnig. Granskningen har påvisat vissa brister med avseende på genomförandeplaner boendestöd, utredningstider rörande barn- och unga samt redovisning av kostnader för representation, kurser/konferenser och uppvaktnig.

Kommunfullmäktige har i mars 2014 fastställt reglemente för intern kontroll i Ekerö kommun. Arbetet med Socialnämndens internkontrollplan har utgått från reglementet och det PM som låg till grund för beslut om detta. Väsentlighets- och riskbedömning avseende processer och rutiner i tjänster, verksamheter och i myndighetsutövning har genomförts. Förslag till internkontrollplan redovisas i bilaga.

Avtals-/verksamhetsuppföljning har genomförts under 2014 inom ett flertal verksamheter och tjänster - särskilt boende, hemtjänst, LSS-boenden och boendestöd. Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk innehåller internkontrollplanen avtals- och verksamhetsuppföljning för 2015.

Bedömning

Strukturer för uppföljning av kvalitet bedöms finnas, allt inom ramen för Ekerö kommuns styrsystem och Socialnämndens ledningssystem.

Utifrån en bedömning av risk och väsentlighet föreslås internkontrollen för 2015 ske av nedan processer och kontrollområden. De brister som framkommit avseende utredningstider rörande barn och unga samt redovisning av kostnader avseende representation, kurser/konferenser och uppvaktnig finns fortsatt beaktade i internkontrollplanen.

- *Genomförandeplan socialpsykiatri och missbruk* – Genomförandeplan finns i samtliga ärenden.
- *Beställning av insats socialpsykiatri* – Målet med insatsen framgår av beställningen.
- *Ekonomiskt bistånd* – Handlingsplanen överensstämmer med uppsatta mål.
- *Riktlinjer socialpsykiatri* – Riktlinjer vad avser läkarintyg följs.
- *Utredningstider barn och unga* – Utredningar slutförs inom lagstadgad tid.
- *Egenavgifter barn och unga* – Beslut om egenavgifter finns och följer riktlinjer.
- *Uppföljning av placerade barn och unga* – Uppföljning sker i enlighet med lagstiftning.
- *Förhandsbedömning av anmälan barn och unga* – Beslut om att inleda/ej inleda utredning följs inom lagstadgad tid.
- *Genomförandeplan LSS och Äldreomsorg* – Genomförandeplan finns i samtliga ärenden.
- *Utredning och beställning LSS* – Utförd insats motsvarar de behov som framkommit av utredningen.
- *Egenavgift korttidsvistelse-/korttidstillsyn* – Beslut om egenavgift finns.
- *Läkemedelsgranskning särskilt boende* - Läkemedelshanteringen följer riktlinjer och upprättade rutiner.
- *Representation, kurser/konferenser och uppvaktning* – Redovisning av kostnader sker enligt regelverket.

Förslag till internkontrollplan för 2015 redovisas i bilaga. Som bilaga till internkontrollplanen denna redovisas även planerade avtals-/verksamhetsuppföljningar 2015;

- *Boendestöd*

- *Ekudden asylboende*
- *Familjerådgivning*
- *Daglig verksamhet LSS*
- *Hemtjänst*
- *Särskilt boende*
- *Medicinsk Fotvård*